



EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET HORVATIĆ PROTIV HRVATSKE

(Zahtjev br. 36044/09)

PRESUDA

STRASBOURG

17. listopada 2013.

Ova će presuda postati konačna pod okolnostima navedenim u članku 44. stavku 2. Konvencije. Može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Horvatić protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u vijeću sastavljenom od:

gđa Isabelle Berro-Lefèvre, *predsjednica*,

g. Khanlar Hajiyeu,

gđa Mirjana Lazarova Trajkovska,

g. Linos-Alexandre Sicilianos,

g. Erik Møse, gđa Ksenija Turković,

g. Dmitry Dedov, *suci*,

i g. André Wampach, *zamjenik tajnika Odjela*,

nakon vijećanja zatvorenog za javnost dana 24. rujna 2013. godine, donosi sljedeću presudu koja je usvojena ovog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovome predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva (br. 36044/09) protiv Republike Hrvatske što ga je dana 9. lipnja 2009. godine hrvatski državljani, g. Mijo Horvatić ("podnositelj zahtjeva") podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija“).

2. Podnositelja zahtjeva je zastupao g. J. Doneski, odvjetnik iz Garešnice. Hrvatsku vladu („Vlada“) zastupala je njena zastupnica, gđa Š. Stažnik.

3. Podnositelj zahtjeva je osobito naveo da je način na koji su u kaznenom postupku protiv njega pribavljeni dokazi protivan načelima poštenog suđenja, kako je zajamčeno člankom 6. Konvencije.

4. Dana 3. listopada 2011. godine Vlada je obaviještena o zahtjevu u odnosu na navodnu nepoštenost kaznenog postupka protiv podnositelja zahtjeva. Također je odlučeno da će se istovremeno odlučiti o osnovanosti i dopuštenosti zahtjeva (članak 29. stavak 1.).

ČINJENICE**I. OKOLNOSTI PREDMETA**

5. Podnositelj zahtjeva je rođen 1941. godine i živi u Garešnici, Hrvatska.

6. Dana 8. veljače 1996. godine oko 18.55 sati izvršena je pljačka banke u Garešnici. Pljačkaš banke je bio maskiran, nosio je improviziranu masku napravljenu od zimske kape, zimskog šala, suknje preko hlača, kaputa i gumenih rukavica na rukama. Pljačkaš banke je pištoljem prisilio zaposlenike banke da stave novac u sanduk, nakon čega je pobjegao sa mjesta.

7. Policijska uprava Bjelovarsko-bilogorske županije, IV Policijska postaja Garešnica („policija“) odmah je obaviještena o incidentu. Policajci su poslani da osiguraju mjesto događaja i u 20.10 sati obavljen je očevid. Unutar banke nisu pronađeni nikakvi dokazi, ali je bilo tragova nogu u snijegu izvan banke.

8. Istoga dana, policija je privela na ispitivanje nekoliko osoba, uključujući i podnositelja zahtjeva. Podnositelj zahtjeva je pušten iz policijske postaje nakon što je porekao bilo kakvu umiješanost u zločin.

9. U međuvremenu, u podrumu stambene zgrade u Garešnici, policija je pronašla odjeću za koju je sumnjala da ju je nosio i odbacio pljačkaš banke.

10. Dana 9. veljače 1996. godine u 12.50 sati policija je obavila očevid podruma, u kojem su našli i zaplijenili bunt novčanica , improviziranu masku napravljenu od plave zimске kape, zeleni zimski šal, sanduk sa 500 hrvatskih kuna, par zelenih gumenih rukavica, plavi kaput i ljubičastu suknju. Policijski pas je korišten tijekom očevida mjesta.

11. Istoga dana podnositelj zahtjeva ponovo je odveden u policijsku postaju na ispitivanje. Tijekom boravka u policijskoj postaji, do podnositelja zahtjeva je doveden policijski pas te je prema policijskom izvješću ponašanje psa dovelo u vezu podnositelja zahtjeva s predmetima koji su pronađeni u podrumu.

12. U 16.00 sati podnositelj zahtjeva je uhićen zbog sumnje da je počinio pljačku banke.

13. Od podnositelja zahtjeva je zatraženo da skine hlače i majicu. On je udovoljio zahtjevu i potpisao potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta. U potvrdi o privremenom oduzimanju samo se navodi da su hlače i majica oduzete od podnositelja zahtjeva. Policija je od podnositelja zahtjeva također uzela uzorke kose, dlaka na tijelu i noktiju. O tome ne postoji poseban zapisnik.

14. Podnositelj zahtjeva tvrdi da su ga udaljili iz sobe dok su policajci pakirali oduzetu odjeću i uzorke. Vlada tvrdi da je odjeću i uzorke pakirao kriminalistički tehničar u nazočnosti policajca i podnositelja zahtjeva, a da je policajac istovremeno sastavljao potvrdu o oduzimanju odjeće koju je podnositelj zatim potpisao.

15. Tijekom daljnje istrage, policija je ispitala brojne osobe i pretražila stan podnositelja zahtjeva. Nije pronađen nijedan predmet povezan sa pljačkom banke.

16. Dana 10. veljače 1996. godine zaposlenici banke su predmete, pronađene i zaplijenjene u podrumu stambene zgrade (vidi stavke 9. i 10.), identificirali kao odjeću koju je nosio pljačkaš banke.

17. Istoga dana, policija je predmete iz podruma, zajedno sa odjećom podnositelja zahtjeva i uzorcima njegove kose i noktiju, poslala u Ministarstvo unutarnjih poslova, Centar za kriminalistička vještačenja („Forenzički centar“) i zatražila forenzičko izvješće. U svom zahtjevu policija je navela da su za uzimanje i pakiranje uzoraka korištene rukavice i da je novi par rukavica korišten svaki put kad je različiti predmet pakiran.

18. Forenzički centar je izradio preliminarno izvješće istoga dana. Forenzički centar je vlasi kose podnositelja zahtjeva pronašao na plavom kaputu i zimskoj kapi koju je nosio pljačkaš banke. Također je pronašao vlakna sa suknje koju je nosio pljačkaš banke na majici podnositelja zahtjeva, a vlakna sa zimskog šala na njegovim hlačama.

19. Dana 11. veljače 1996. godine podnositelj zahtjeva je doveden istražnom sucu Županijskog suda u Bjelovaru radi ispitivanja, ali je odlučio braniti se šutnjom jer njegov branitelj nije bio prisutan. Istoga dana istražni sudac odredio je pritvor podnositelju zahtjeva.

20. Istražni sudac ponovo je ispitivao podnositelja zahtjeva dana 12. veljače 1996. godine u prisutnosti njegovog branitelja, ali se podnositelj zahtjeva i dalje branio šutnjom.

21. Dana 14. veljače 1996. godine policija je istražnom sucu dostavila dva forenzička izvješća koja je Forenzički centar izradio 11. i 13. veljače 1996. godine.

22. Prema izvješću Forenzičkog centra od 11. veljače 1996. godine, vlasi kose podnositelja zahtjeva nađeni su na zimskoj kapi, šalu i kaputu koje je nosio pljačkaš banke; iz izvješća od 13. veljače 1996. godine proizlazi da su vlakna s majice i hlača podnositelja nađena na sanduku, suknji i kaputu koje je koristio pljačkaš banke. Iz tog izvješća također proizlazi da su vlakna sa kaputa, suknje i šala nađena na hlačama i majici podnositelja zahtjeva.

23. Dana 14. veljače 1996. godine Županijsko državno odvjetništvo u Bjelovaru zatražilo je od istražnog suca na Županijskom sudu u Bjelovaru da protiv podnositelja provede istragu zbog sumnje da je počinio pljačku banke.

24. Istražni sudac je istog dana odredio provođenje istrage. Tijekom istrage, istražni sudac ispitao je zaposlenike banke Z.S., M. Kol. i M. Kom. i svjedoka M.S. Zaposlenici banke Z.S. i M. Kom. svjedočili su da su vidjeli podnositelja zahtjeva prije i da njegov fizički izgled slični onom pljačkaša banke.

25. Dana 4. ožujka 1996. godine podnositelj zahtjeva je dao svoj iskaz. Rekao je da nije počinio pljačku banke i žalio se da su ga zlostavljali u policijskoj postaji i vršili njega pritisak da prizna optužbu. Policija mu je također pokazala plavu zimsku kapu i zeleni šal i tražila ga da potvrdi da pripadaju njemu. O načinu na koji je policija uzela i zapakirala uzorke njegove kose, noktiju i odjeće, podnositelj zahtjeva je izjavio:

“Kad su me odveli drugi put u policijsku postaju na ispitivanje, policija je uzela moje hlače i košulju i (uzorke) kose za forenzičku analizu. Iščupao sam nekoliko uvojaka kose sam. Nisam bio nazočan dok su pakirali moju odjeću i kosu za analizu.

Također su mi odrezali nokte i iščupali nekoliko dlaka s ruke i poslali ih na analizu.
...

...Stvari koje su mi uzete, naime odjeća i uzorci kose, uzete su u posebnoj sobi, ne u sobi gdje su me držali dok sam čekao ispitivanje.

...Svaki uzorak je uzet u drugoj sobi i taj uzorak koji sam dao u svakoj od soba ostao je u toj sobi. Ne znam kamo su tada odnijeli moju odjeću i uzorke kose.“

26. Dana 5. ožujka 1996. godine Županijsko državno odvjetništvo u Bjelovaru podnijelo je pred Županijskim sudom u Bjelovaru optužnicu za razbojništvo protiv podnositelja zahtjeva.

27. Na raspravi dana 3. travnja 1996. godine podnositelj zahtjeva je porekao sve optužbe protiv njega. Ponovio je svoje navode o zlostavljanju od strane policije i žalio se da zbog načina na koji su uzorci izuzeti i zapakirani za forenzičko vještačenje postoji mogućnost namještanja dokaza. Podnositelj zahtjeva također je objasnio da su uzorke njegove kose najprije u jednoj sobi uzeli policajac T.L. i još jedan policajac čije ime nije znao, a zatim u drugoj sobi policajci T.H., Z.N. i M.

28. Na istoj raspravi svjedočili su zaposlenici banke Z.S., M. Kol. i M. Kom.

29. Z.S. je svjedočila da je poznavala podnositelja zahtjeva i da njegov glas nije sličan glasu pljačkaša banke. M. Kol. svjedočila je da je vidjela kožu na malom dijelu pljačkaševog lica i da je to bila koža mlade osobe, u svakom slučaju mlađa i drugačija od kože lica podnositelja zahtjeva, iako bi dio lica koje je vidjela kroz masku moglo biti lice podnositelja zahtjeva. Također je izjavila da je vidjela malo pljačkaševe kose, koja je bila slična podnositeljevoj. Svjedok M. Kom. svjedočio je da je fizički izgled podnositelja zahtjeva sličan izgledu pljačkaša banke.

30. Podnositelj zahtjeva je pred raspravnim sudom tvrdio da zapisnici o očevidu i uzimanju uzoraka nisu potpuni i da nisu dokumentirane sve radnje. Stoga je predložio da se policiji naredi da navede imena svih kriminalističkih tehničara koji su radili na predmetu te da ih se pozove kao svjedoke. Podnositelj zahtjeva je također predložio da se pozovu forenzički vještaci koji su izradili forenzička izvješća radi davanja iskaza o mogućnosti kontaminacije zaplijenjenih predmeta. Nadalje, zatražio je da raspravni sud odredi rekonstrukciju događaja kako bi se identifikacija mogla obaviti na mjestu događaja te da se provjeri njegov alibi. Konačno, podnositelj zahtjeva je predložio da se gumene rukavice korištene u pljački pregledaju na raspravi.

31. Raspravni sud je odbio dokazne prijedloge podnositelja zahtjeva smatrajući ih nevažnima i zaključio glavnu raspravu.

32. Istoga dana Županijski sud u Bjelovaru proglasio je podnositelja zahtjeva krivim za pljačku banke i osudio ga na pet godina zatvora, određivši oduzimanje imovinske koristi u iznosu od 8.410 hrvatskih kuna, 1.000 austrijskih šilinga, 3.490 njemačkih maraka, 100 australskih dolara, 100.000 talijanskih lira, 12 kanadskih dolara i 20 švedskih kruna. Relevantni dio presude glasi:

„Optuženi je izjavio ... da je kritičnog dana ... otišao u Garešnicu u bife „Nazaret“ oko 21:30 sati i tu je čuo da je tu večer opljačkana banka u Garešnici. Ubrzo nakon toga u ovaj ugostiteljski objekt došli su djelatnici policije i zatražili da pođe s njima, što je i učinio. Čitavu noć je bio zadržan u policijskoj postaji odakle je pušten

narednog dana oko 5:00 sati. Oko 14:00 sati ponovo je bio priveden u policijsku postaju te je od njega traženo da prizna da je opljačkao banku, pritom je bio maltretiran, te su ga tukli, no prije nije mogao to priznati, jer nije to niti učinio. Naveo je da su prilikom boravka na policiji od njega izuzeti odjevni predmeti, te uzorci kose i dlaka radi vještačenja, međutim nije bio prisutan prilikom pakiranja ovih predmeta i uzoraka te slanja na vještačenje, pa smatra da je moglo trljanjem i dodirom sa drugim predmetima doći do prijenosa tekstilnih vlakana...i smatra da dokazi koji njega dovode u vezu s ovim događajem su njemu podmetnuti od strane djelatnika policije.

...

Odbijen je prijedlog branitelja da se od PS Garešnica pribave podaci koje osobe su kao kriminalistički tehničari vršili očevidne i izuzimanje predmeta ... jer u spisu se nalaze zapisnici o uviđaju i pismena izvješća o svim radnjama koje su tijekom prekrivičnog postupka poduzimane, tako da o tome nije potrebno još i posebno saslušavati službene sobe koje su te radnje poduzimale.

Odbijen je i prijedlog da se pozovu i saslušaju vještaci D.K. i J.K., a na okolnosti u pogledu mogućnosti i načina ostavljanja odnosno prijenosa tragova vlakana sa jednih na druge predmete, jer opće je poznato da se ovakvi tragovi vlakana sa jednih na druge predmete mogu prenositi na različite načine kao npr. međusobnim trljanjem pojedinih predmeta ili sl., pa prema tome na ove okolnosti ije potrebno saslušavati predložene vještake. Kod toga je sud imao u vidu da inače se ne prigovara nalazima i mišljenjima ovih vještaka.

...

Svjedokinje Z.S., M. Kol. i M. Kom. – djelatnice Privredne banke u Garešnici, na istovjetan način opisuju ponašanje maskirane osobe koja je nešto prije 19:00 sati kritične zgrade ušla u prostoriju Privredne banke, kao i njegovu odjeću. Tako iz iskaza ovih svjedokinja proizlazi da je ta osoba na glavi i preko lica imala navučenu kapu s prorezima za oči. Oko vrata imala je zeleni šal, te odjevena u ženski tamni kaput ispod kojega se vidjela ljubičasta suknja, a ispod koje su se nazirale hlače. Ta osoba uperila je pištolj i počela vikati da je ovo pljačka, da daju „lovu“ i da će ih sve pobiti. Nakon toga je ta osoba stavila na pult pleteni cecker tražeći da joj se preda novac, pa je M.K. novac kojega je imala na pultu i u ladicama stavila u taj cecker, a maskirana osoba se nakon toga udaljila iz banke. Nadalje iz iskaza svjedokinja proizlazi da ta osoba po visini i konstituciji odgovara optuženiku, ali nisu prepoznale da bi to bio optuženik, mada optuženika od prije poznaju i čak štoviše, svjedokinja M.K. koja je na čas vidjela dio lica maskirane osobe, je navela da smatra po boji puti lica da ta osoba je bila mlađa od optuženika.

...

Povezujući činjenice koje proizlaze iz iskaza saslušanih svjedokinja o vrsti odjernih predmeta koje je na sebi imala maskirana osoba prilikom ulaska u banku, sa nalazom i mišljenjem Centra za kriminalistička vještačenja o nađenim tekstilnim vlaknima i uzorcima vlasi na ovim predmetima i odjeći izuzetoj od optuženika, može se sa sigurnošću zaključiti da je upravo optuženik bio ta maskirana osoba koja je ušla u banku kritične zgrade i da je preko svoje odjeće bila maskirana u ove odjevne predmete koji su kasnije nađeni prilikom uviđaja u obližnjoj zgradi.

...

Po ocjeni suda neprihvatljiva je teza obrane da su ovi dokazi optuženiku „namješteni“ od strane djelatnika policije, jer propisima je točno uređen postupak u ovakvim situacijama što se tiče izuzimanja pojedinih predmeta, pakiranja i slanja izvješća ili zapisnici, tako da je otklonjena bilo kakva sumnja da bi namjerno ili

nenamjerno došlo do prijenosa vlakana sa pojedinih odjevnih predmeta na druge ili uzoraka kose, odnosno, po cijeni suda ničim nije dovedena u pitanje pouzdanost navedenih dokaza.

...“

33. Dana 3. svibnja 1996. godine podnositelj zahtjeva je podnio žalbu Vrhovnom sudu Republike Hrvatske ponavljajući svoje prethodne tvrdnje vezano uz dokaze u slučaju. Tvrdio je da mu policija nije dopustila da bude nazočan za vrijeme pakiranja uzoraka iako je kad su uzorci njegove kose i odjeća bili pakirani za analizu bio pritvoren u policijskoj postaji i da su stoga relevantni dokazi mogli biti podmetnuti ili na drugi način namješteni.

34. Dana 7. siječnja 1998. godine Vrhovni sud je odbio žalbu podnositelja zahtjeva, potvrđujući zaključke prvostupanjskog suda.

35. Dana 9. veljače 1998. godine podnositelj zahtjeva podnio je ustavnu tužbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske, ponavljajući svoje prethodne tvrdnje o načinu na koji je prvostupanjski sud pribavio dokaze. U svojoj ustavnoj tužbi podnositelj je dao svoju adresu u Garešnici, ali je naveo da je zatvoren u Zatvoru u Bjelovaru.

36. Dana 11. veljače 1998. godine podnositelj zahtjeva započeo je služenje petogodišnje zatvorske kazne na koju je bio osuđen u kaznenom postupku. Premješten je iz Zatvora u Bjelovaru u Zatvor u Zagrebu. U Zatvoru u Zagrebu nalazio se do 6. ožujka 1998. godine, kada je premješten u Kaznionicu u Lepoglavi.

37. Dana 9. ožujka 1998. godine podnositelj je podnio zahtjev za izvanredno ublažavanje kazne i zahtjev za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude.

38. Za vrijeme dok je Županijski sud u Bjelovaru ispitivao sve okolnosti vezane uz podnositeljev zahtjev za izvanredno ublažavanje kazne, dana 13. ožujka 1998. godine Kaznionica u Lepoglavi obavijestila je Županijski sud u Bjelovaru da je podnositelj zahtjeva zatvoren u tom zatvoru.

39. Dana 16. ožujka 1998. godine Ustavni sud je obavijestio Županijski sud u Bjelovaru da je podnositelj zahtjeva podnio ustavnu tužbu i zatražio da im se dostavi spis predmeta.

40. Dana 19. ožujka 1998. godine Županijski sud u Bjelovaru proglasio je zahtjev podnositelja za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude nedopuštenim jer je bio podnesen protiv presude Vrhovnog suda, što nije bilo moguće po relevantnom domaćem zakonu.

41. Dana 2. travnja 1998. godine Županijski sud u Bjelovaru dostavio je spis predmeta Vrhovnom sudu u svezi s podnositeljevim zahtjevom za izvanredno ublažavanje njegove kazne i preporučio da se zahtjev odbije kao neosnovan.

42. Preslika cijelog spisa predmeta također je dostavljena Ustavnom sudu dana 3. travnja 1998. godine.

43. Dana 17. lipnja 1998. godine Ustavni sud je odbacio ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva kao nedopuštenu, potvrđujući zaključke nižih sudova.

44. Odluka Ustavnog suda poslana je na adresu podnositelja zahtjeva u Garešnici dana 6. srpnja 1998. godine, ali je vraćena Ustavnom sudu s

naznakom da ju nije bilo moguće dostaviti, jer se podnositelj zahtjeva ne nalazi na toj adresi.

45. Dana 12. kolovoza 1998. godine Vrhovni sud odbio je zahtjev podnositelja za izvanrednim ublažavanjem njegove kazne kao neosnovan.

46. Dana 4. i 17. rujna 1998. godine Ustavni sud je ponovo pokušao dostaviti svoju odluku od 17. lipnja 1998. godine podnositelju zahtjeva na njegovu adresu u Garešnici. Oba puta se pismeno vratilo s naznakom da se podnositelj zahtjeva ne nalazi na toj adresi.

47. Ustavni sud je stavio odluku na svoju oglasnu ploču dana 22. rujna 1998. godine, gdje je ostala do 30. rujna 1998. godine.

48. Dana 19. siječnja 1999. godine Općinski sud u Garešnici pokrenuo je ovršni postupak u odnosu na nalog za oduzimanje imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom. Međutim, dana 24. lipnja 1999. godine ovršni postupak je obustavljen jer nije bilo moguće provesti rješenje o ovrsi zbog nepostojanja bilo kakvih financijskih sredstava podnositelja zahtjeva.

49. Dana 26. rujna 2001. godine podnositelj zahtjeva je pušten na uvjetni otpust iz Kaznionice u Lepoglavi.

50. Kako nije primio nikakvu odluku, dana 19. rujna 2002. godine podnositelj zahtjeva je požurio Ustavni sud da odluči o njegovoj ustavnoj tužbi.

51. Dana 20. ožujka 2009. godine odvjetnik podnositelja zahtjeva zatražio je od Ustavnog suda da ga obavijesti o stanju ustavne tužbe podnositelja zahtjeva.

52. Dana 27. ožujka 2009. godine Ustavni sud je dostavio svoju odluku od 17. lipnja 1998. godine punomoćniku podnositelja zahtjeva.

II. MJERODAVNO DOMAĆE PRAVO

53. Mjerodavni dio Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 56/1990, 135/1997, 8/1998, 113/2000, 124/2000, 28/2001, 41/2001, 55/2001, 76/2010, 85/2010) glasi kako slijedi:

Članak 29.

„(1) Svatko tko je osumnjičen ili optužen zbog kaznenog djela ima pravo:

- na pravično suđenje pred nadležnim sudom ustanovljenim zakonom;

...

(2) Dokazi pribavljeni na nezakonit način ne mogu se uporabiti u sudskom postupku.“

54. Mjerodavni dio Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 49/2002) glasi kako slijedi:

Članak 30.

„(1) Ustavni sud dostavlja ovjerovljeni prijepis svoje odluke, odnosno rješenja sudionicima u postupku.

(2) Kada se pozivi, odluke, odnosno rješenja Ustavnog suda ne mogu, iz bilo kojeg razloga dostaviti sudionicima u postupku, dostava se za njih obavlja stavljanjem poziva, odluke, odnosno rješenja na oglasnu ploču Ustavnog suda.

(3) Dostava se smatra obavljenom nakon proteka osam dana od dana stavljanja poziva, odluke, odnosno rješenja na oglasnu ploču Ustavnog suda.

...“

55. Mjerodavni dio Krivičnog zakona Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 32/1993 i 98/1993) glasi kako slijedi:

Članak 127.

„(1) Tko upotrebom sile protiv neke osobe ili prijetnjom da će neposredno napasti na život ili tijelo, oduzme tuđu pokretnu stvar u namjeri da njezinim prisvajanjem pribavi sebi ili drugom protupravnu imovinsku korist, kaznit će se zatvorom od jedne godine do dvanaest godina.

...“

56. Mjerodavni dio Zakona o krivičnom postupku („Narodne novine“, br. 53/1991, 91/1992, 34/1993, 38/1993 i 28/1996) propisuje kako slijedi:

Članak 74.

“(1) O svakoj radnji poduzetoj u tijeku krivičnog postupka sastavit će se zapisnik istovremeno kad se radnja obavlja, a ako to nije moguće, onda neposredno nakon toga.

...“

Članak 75.

„(1) U zapisnik se unosi naziv državnog tijela pred kojim se obavlja radnja, mjesto gdje se obavlja radnja, dan i sat kad je radnja započeta i završena, imena i prezimena prisutnih osoba i u kom svojstvu prisustvuju te naznaka krivičnog predmeta po kojem se poduzima radnja.

(2) Zapisnik treba da sadrži bitne podatke o tijeku i sadržaju poduzete radnje. U zapisnik se ubilježava u obliku pripovijedanja samo bitan sadržaj danih iskaza i izjava. Pitanja se unose u zapisnik samo ako je potrebno da se razumije odgovor. Ako je potrebno, u zapisnik će se doslovce unijeti pitanje koje je postavljeno i odgovor koji je dan. Ako su pri poduzimanju radnje oduzeti predmeti ili spisi, to će se naznačiti u zapisniku, a oduzete stvari priključit će se zapisniku ili će se navesti gdje se nalaze na čuvanju.

(3) Pri poduzimanju radnji kao što je uviđaj, pretraga stana ili osoba, ili prepoznavanje osoba ili predmeta (članak 223.), u zapisnik će se unijeti i podaci koji

su važni s obzirom na značenje takve radnje ili za utvrđivanje istovjetnosti pojedinih predmeta (opis, mjere i veličina predmeta ili tragova, stavljanje oznake na predmetima i dr.), a ako su napravljene skice, crteži, planovi, fotografije, filmske snimke i sl., to će se navesti u zapisniku i priključiti zapisniku.“

Članak 77.

„(1) Ispitana osoba, osobe koje obvezno prisustvuju radnjama u postupku te stranke, branitelj i oštećenik, ako su prisutni, imaju pravo pročitati zapisnik ili zahtijevati da im se pročita. ...“

Članak 337.

Sud temelji presudu samo na činjenicama i dokazima koji su izneseni na glavnoj raspravi.

...“

57. Mjerodavni dio Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“, br. 152/2008, 76/2009, 80/2011, 121/2011, 91/2012, 143/2012) propisuje kako slijedi:

Članak 502.

“...“

(2) Odredbe o obnovi kaznenog postupka će se primijeniti i u slučaju kada je podnesen zahtjev za izmjenu pravomoćne sudske odluke na temelju konačne presude Europskog suda za ljudska prava kojom je u odnosu na okrivljenika utvrđena povreda prava i sloboda iz Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

(3) Zahtjev za obnovom postupka na temelju konačne presude Europskog suda za ljudska prava može se podnijeti u roku od trideset dana od datuma konačnosti presude Europskog suda za ljudska prava.“

Članak 574.

“...“

(2) Ako je do stupanja na snagu ovog Zakona donesena kakva odluka protiv koje je po odredbama zakona po kojem je postupak vođen dopušten pravni lijek ili još teče rok za podnošenje pravnog lijeka, ili je pravni lijek podnesen, ali o njemu još nije odlučeno, u tom postupku primijenit će se odredbe zakona po kojem je donesena odluka, osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(3) Odredbe članka 497. – 508. ovog Zakona na odgovarajući način će se primjenjivati i u postupcima povodom zahtjeva za obnovu kaznenog postupka podnesenima po odredbama Zakona o kaznenom postupku (»Narodne novine«, br. 110/97., 27/98., 58/99., 112/99., 58/02., 143/02. i 115/06.).“

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 6. KONVENCIJE

58. Podnositelj zahtjeva prigovara da nije imao pošteno suđenje kako je propisano člankom 6. stavku 1. Konvencije, čiji mjerodavni dio glasi kako slijedi:

„Radi utvrđivanja ... optužnice za kazneno djelo protiv njega svatko ima pravo da ... sud ... pravično...ispita njegov slučaj.“

A. Dopuštenost

1. Usklađenost sa šestomjesečnim rokom

(a) Tvrdnje stranaka

59. Vlada je smatrala da je pravomoćna presuda u ovom predmetu bila odluka Ustavnog suda od 17. lipnja 1998. godine, koja je, nakon što je taj sud nije mogao dostaviti, bila izložena na javnoj oglasnoj ploči od 22. do 30. rujna 1998. godine. Stoga je po mišljenju Vlade, šestomjesečni rok počeo teći dana 1. listopada 1998. godine i istekao je dana 1. travnja 1999. godine. Štoviše, činjenica da je podnositelj zahtjeva u rujnu 2002. godine požurio Ustavni sud da odluči o njegovoj ustavnoj tužbi, a zatim u ožujku 2009. godine putem svog punomoćnika tražio od Ustavnog suda da ga obavijesti o statusu svog predmeta, ukazuje da su podnositelj zahtjeva i njegov odvjetnik propustili pokazati potrebnu marljivost u skladu sa šestomjesečnim rokom, jer je zahtjev podnesen Sudu tek u lipnju 2009. godine.

60. Podnositelj zahtjeva tvrdi da mu Ustavni sud nije propisno dostavio svoju odluku od 17. lipnja 1998. godine. Istakao je da je u svojoj ustavnoj tužbi naveo da je zatvoren, a bilo je više nego jasno iz spisa predmeta da je bio u zatvoru kada mu je Ustavni sud pokušao dostaviti svoju odluku na njegovu adresu u Garešnici. Stoga se po njegovom mišljenju šestomjesečni rok se nije mogao računati onako kako je predlagala Vlada.

(b) Ocjena Suda

61. Sud ponavlja da može odlučivati o zahtjevu samo ako je podnesen Sudu unutar šestomjesečnog roka. Svrha pravila o šestomjesečnom roku je promicati pravnu sigurnost i osigurati da se predmeti u kojim se otvaraju pitanja o Konvenciji riješe u razumnom roku, kao i zaštititi vlasti i druge osobe kojih se to tiče od bilo kakve neizvjesnosti na duže vrijeme. Konačno, ono bi trebalo pružiti mogućnost utvrđivanja činjeničnog stanja u predmetu prije nego ta mogućnost nestane čineći pošteno istraživanje spornog pitanja nemogućim (vidi *Kelly protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, br. 10626/83,

Odluka Komisije od 7. svibnja 1985., Odluke i Izvješća (DR) 42, str. 205. i *Baybora i drugi protiv Cipra*, odluka br. 77116/01 od 22. listopada 2002.).

62. Sud primjećuje da je u ovom predmetu podnositelj zahtjeva kada je podnio svoju ustavnu tužbu Ustavnom sudu jasno naveo da je zatvoren u Zatvoru u Bjelovaru, ne ostavljajući tako nikakvu sumnju što se tiče svog mjesta stanovanja (vidi stavak 35. gore). Štoviše, ustavna tužba podnositelja zahtjeva Ustavnom sudu odnosila se na kazneni postupak u kojemu je osuđen na kaznu od pet godina zatvora, a u spisu predmeta, koji je Ustavni sud razmatrao, bilo je dovoljno informacija na osnovi kojih se moglo utvrditi gdje se podnositelj zahtjeva nalazi (vidi stavke 38. i 42. gore). Međutim, usprkos tome što je bio svjestan da podnositelj zahtjeva nije mogao biti u svom stanu u Garešnici, Ustavni sud je inzistirao na dostavljanju odluke na tu adresu. Zbog toga odluka nije bila dostavljena podnositelju zahtjeva, a on je za to saznao tek u ožujku 2009. godine.

63. Što se tiče tvrdnje Vlade da je podnositelj zahtjeva propustio pokazati potrebnu revnost u traženju da dobije odluku Ustavnog suda, Sud napominje da je bila dužnost Ustavnog suda na temelju članka 30. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu da dostavi svoju odluku podnositelju zahtjeva (vidi, za razliku, *Mitlik Ölmez and Yıldız Ölmez* (odl.), br. 39464/98, 1. veljače 2005.). Stoga je potrebnu revnost trebao pokazati taj sud, prije prebacivanja tereta krivnje za nedostatak revnosti na stranke (vidi, na primjer, *Gjurašin protiv Hrvatske*, odluka br. 51802/09 od 19. lipnja 2012.). S tim u vezi, Sud napominje da je prije presudio da se od stranaka u postupku ne može tražiti da se dan za danom raspituju je li presuda koja im nije uručena bila dostavljana (vidi *Papageorgiou protiv Grčke*, 22. listopada 1997., § 32, *Izvješća o presudama i odlukama 1997-VI*).

64. Slijedom gore navedenog, a s obzirom na činjenicu da je Ustavni sud ignorirao dostupnu informaciju o tome gdje se podnositelj zahtjeva nalazi i inzistirao na dostavljanju svoje odluke na adresu na kojoj podnositelj zahtjeva očigledno nije stanovao u to vrijeme, Sud smatra da šestomjesečni rok treba računati od vremena kad je podnositelj zahtjeva postao svjestan odluke Ustavnog suda (vidi *Worm protiv Austrije*, 29. kolovoza 1997., § 33, *Izvješća 1997-V*). Odluka Ustavnog suda dostavljena je punomoćniku podnositelja zahtjeva na dan 27. ožujka 2009. godine. Podnositelj je podnio svoj zahtjev Sudu dana 9. lipnja 2009. godine, to jest, unutar šestomjesečnog roka. Stoga, primjedbe Vlade moraju se odbiti.

2. Neiscrpljenost domaćih pravnih sredstava

(a) Tvrdnje stranaka

65. Vlada je tvrdila da je podnositelj zahtjeva propustio iskoristiti sva dostupna i djelotvorna domaća pravna sredstva jer se nije žalio na postupanje policajaca putem zapovjednog lanca u policiji, a propustio je žaliti se ravnatelju Centra za vještačenje na rad Centra u njegovom predmetu. Štoviše, podnositelj zahtjeva propustio je podnijeti kaznenu

prijavu protiv policajaca zbog njihovog navodnog propusta tijekom obavljanja dužnosti.

66. Podnositelj zahtjeva je smatrao da je iskoristio sva domaća pravna sredstva.

(b) Ocjena Suda

67. Sud ponavlja da, u skladu s člankom 35. stavkom 1. Konvencije, može razmatrati predmet samo ako su iscrpljena sva domaća pravna sredstva. Svrha članka 35. je pružiti zemljama ugovornicama priliku da spriječe ili isprave navodne povrede protiv njih, prije nego se ti navodi podnesu Sudu (vidi, na primjer, *Hentrich protiv Francuske*, 22. rujna 1994., § 33, serija A br. 296-A, i *Remli protiv Francuske*, 23. travnja 1996., § 33, *Izvešća* 1996-II).

68. Neovisno o tome, obveza da se iskoriste domaća pravna sredstva traži od podnositelja zahtjeva samo da se posluži uobičajenim pravnim sredstvima koja su učinkovita, dostatna i raspoloživa u odnosu na njegove prigovore na temelju Konvencije (vidi *Balogh protiv Mađarske*, br. 47940/99, § 30, 20. srpnja 2004., i *John Sammut and Visa Investments Limited protiv Malte* (odl.), br. 27023/03, 28. lipnja 2005.). Postojanje pravnih sredstava mora biti dovoljno izvjesno, u praksi kao i u teoriji, jer ako to nije, nedostajat će im potrebna dostupnost i učinkovitost.

69. Stoga članak 35. stavak 1. ne traži da se pribjegava takvim pravnim sredstvima koja su nedostatna i neučinkovita (vidi *Aksoy protiv Turske*, 18. prosinca 1996., § 51-52, *Izvešća* 1996-VI, i *Barta protiv Mađarske*, br. 26137/04, § 45, 10. travnja 2007.). Pravna sredstva dostupna stranci na domaćoj razini smatraju se učinkovitim ako sprječavaju navodnu povredu ili njeno nastavljanje, ili ako pružaju primjerenu zadovoljštinu za bilo koju povredu koja je već nastala (vidi *Mifsud protiv Francuske* (odl.) [VV], br. 57220/00, § 17, ECHR 2002-VIII).

70. Sud primjećuje da je tijekom postupaka pred Županijskim sudom u Bjelovaru podnositelj zahtjeva tvrdio da su dokazi protiv njega nezakoniti jer su namješteni od strane policije i da nije imao učinkovitu mogućnost provjeriti postupak na koji su dokazi pribavljeni. Štoviše, podnositelj zahtjeva je prigovarao višim domaćim sudovima da nije imao učinkovitu mogućnost osporiti upotrebu takvih dokaza tijekom postupka. Njegove prigovore ispitali su i Vrhovni sud i Ustavni sud. Slijedi da je tijekom domaćeg postupka protiv njega podnositelj zahtjeva pružio domaćim vlastima dovoljno mogućnosti za rješavanje njegovih prigovora na temelju Konvencije.

71. Što se tiče tvrdnji Vlade da je podnositelj zahtjeva propustio podnijeti disciplinsku prijavu protiv forenzičkih vještaka, te disciplinsku i kaznenu prijavu protiv policajaca, Sud napominje da se podnositeljev zahtjev odnosi samo na navodni nedostatak poštenosti kaznenog postupka u pitanju. Po mišljenju Suda, takva pitanja treba uzeti u obzir u kontekstu i tijekom postupka o kojem je riječ, bez potrebe da podnositelj zahtjeva pokreće

drugi postupak (vidi, *mutatis mutandis*, *Golubović protiv Hrvatske*, br. 43947/10, § 41, 27. studeni 2012.).

72. Sukladno navedenom, Sud odbija primjedbe Vlade.

3. Zaključak

73. Sud primjećuje da ovaj dio zahtjeva očito nije neosnovan u smislu članka 35. stavka 3. (a) Konvencije. Sud nadalje primjećuje da on nije nedopušten ni po kojoj drugoj osnovi. Stoga se mora proglasiti dopuštenim.

B. Osnovanost

1. Tvrdnje stranaka

74. Podnositelj zahtjeva je tvrdio da je način na koji su pribavljeni dokazi u kaznenom postupku koji se protiv njega vodio protiv njega zbog optužbe za razbojništvo bio protivan načelima poštenog suđenja, jer su odjeća i drugi uzorci bili uzeti i zapakirani bez da je on bio prisutan. Također je pred domaćim sudovima tvrdio da je policija namjestila dokaze o kojima je riječ tako što je trljala dva kompleta odjeće jedan o drugi i tako podmetnula nešto njegove kose na odjeću koju je odbacio pljačkaš banke. Međutim, nacionalni sudovi su ignorirali taj pristup obrane i odbili ispitati policajce i vještace u pitanju. S tim u vezi, podnositelj zahtjeva je istaknuo da je suđenje bilo završeno nakon prve rasprave i da je sudsko vijeće, bez ikakvog razloga, odbilo sve daljnje dokazne prijedloge u svezi s njegovim navodima.

75. Vlada je tvrdila da ne postoji mogućnost da su dokazi podmetnuti, jer je svaki oduzeti predmet zapakiran odvojeno, nakon čega je označen, a otvorili su ga tek forenzički vještaci tijekom vještačenja. Sve materijalne dokaze uzeo je i zapakirao posebno obučeni kriminalistički tehničar, a istovremeno, za vrijeme dok je on pakirao materijal, policajac je sastavljao potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta koju je podnositelj zahtjeva nakon toga potpisao. Forenzički vještaci su koristili različite gumene rukavice dok su rukovali različitim predmetima, a površina na kojoj su radili, kao i njihovi instrumenti, bili su temeljito očišćeni nakon vještačenja svakog predmeta. Centar za vještačenje je član Europske mreže forenzičkih znanstvenih instituta (ENFSI) i primjenjuje sve relevantne smjernice i standarde. Stoga, da su vještaci primijetili bilo kakav problem u načinu na koji su dokazi bili pakirani, oni bi to bili zabilježili u svom izvješću, što nisu učinili u ovom slučaju. Vlada je inzistirala na tome da je podnositelj zahtjeva bio prisutan dok su se dokazi pakirali i pozvala ga da dokaže suprotno. Po mišljenju Vlade, čak i da uzorci jesu bili zapakirani zajedno, ne bi bilo mogućnosti za kontaminaciju. Konačno, Vlada je smatrala da je postupak u cijelosti bio pošten i istaknula da sporni dokazi nisu bili jedini ili odlučujući u predmetu podnositelja zahtjeva. Podnositelj zahtjeva je imao mogućnost iznijeti svoje prigovore višim domaćim sudovima, sve njegove

tvrdnje su propisno uzete u obzir, a u zaključcima suda nije bilo proizvoljnosti.

2. Ocjena Suda

(a) Opća načela

76. Sud ponavlja da, čak i da je primarna svrha članka 6., što se tiče kaznenog postupka, osigurati pošteno suđenje pred „sudom“ nadležnim odlučivanje o svakoj „optužbi za kazneno djelo“, to ne znači da se taj članak ne primjenjuje na prethodni postupak. Članak 6. može biti relevantan prije nego je predmet došao u fazu suđenja, ako i u onoj mjeri u kojoj postoji vjerojatnost da će poštenost postupka biti ozbiljno narušena zbog toga što se na početku nisu poštivale njegove odredbe (vidi *Imbrioscia protiv Švicarske*, 24. studeni 1993., § 36, serija A br. 275. i *Salduz protiv Turske* [VV], br. 36391/02, § 50, 27. studeni 2008.).

77. Sud je u mnogo navrata presudio da je prema članku 19. Konvencije njegova dužnost osigurati poštivanje obveza koje su preuzele ugovorne strane Konvencije. Posebice, njegova funkcija nije baviti se činjeničnim ili pravnim pogreškama koje je navodno počinio nacionalni sud, osim i u onoj mjeri u kojoj su možda povrijedile prava i slobode zaštićene Konvencijom. Dok članak 6. Konvencije jamči pravo na pošteno suđenje, on ne propisuje nikakva pravila o dopuštenosti dokaza kao takvih, što je prvenstveno predmet uređenja na temelju nacionalnog prava (vidi *Schenk protiv Švicarske*, 12. srpnja 1988., §§ 45-46, serija A br. 140.; *Teixeira de Castro protiv Portugala*, 9. lipnja 1998., § 34, *Izvešća* 1998-IV; i *Heglas protiv Republike Češke*, br. 5935/02, § 84, 1. ožujka 2007.). Stoga je na nacionalnim sudovima da ocijene dokaze koji su pred njima, kao i značaj bilo kojeg dokaza kojeg optuženi želi iznijeti. Međutim, Sud mora utvrditi je li postupak u cjelini, uključujući i način na koji su pribavljeni dokazi, bio pošten, kako to traži članak 6. stavak 1. Konvencije (vidi *G.B. protiv Francuske*, br. 44069/98, § 59, ECHR 2001-X; *Kangasluoma protiv Finske* (odl.), br. 48339/99, 21. svibnja 2002.; i *Laska and Lika protiv Albanije*, br. 12315/04 i 17605/04, § 57, 20. travnja 2010.).

78. U utvrđivanju je li postupak u cjelini bio pošten, mora se uzeti u obzir jesu li poštivana prava obrane. Osobito se mora ispitati je li podnositelju zahtjeva bila pružena prilika da ospori vjerodostojnost dokaza i usprotivi se njegovoj uporabi. Uz to, kvaliteta dokaza mora se uzeti u obzir, uključujući i to, da li okolnosti u kojima je dokaz pribavljen dovodi u sumnju njegovu pouzdanost ili točnost (vidi među mnogim drugima, *Sevinç i drugi protiv Turske* (odl.), br. 8074/02, 8. siječnja 2008.; *Bykov protiv Rusije* [VV], br. 4378/02, § 90, 10. ožujka 2009.; i *Lisica protiv Hrvatske*, br. 20100/06, § 49, 25. veljače 2010.). U tom kontekstu Sud ponavlja da je temeljem članka 6. stavka 1. Konvencije, njegov zadatak utvrditi jesu li dokazi za i protiv optuženoga izvedeni na takav način da osiguravaju pošteno suđenje (vidi *Barim protiv Turske* (odl.), br. 34536/97, 12. siječnja 1999.).

(b) Primjena ovih načela u konkretnom predmetu

79. U ovom predmetu Sud mora ispitati jesu li zadovoljeni zahtjevi poštenog suđenja glede načina na koji su forenzički dokazi pribavljeni i upotrijebljeni u kaznenom postupku protiv podnositelja zahtjeva. Posebno, Sud mora ispitati je li podnositelju zahtjeva bila pružena prilika da ospori vjerodostojnost forenzičkih dokaza i usprotivi se njihovoj upotrebi, uzimajući u obzir da li okolnosti u kojima su vlasni kose podnositelja zahtjeva i vlakna s njegove odjeće nađeni i zapakirani, tijekom kriminalističke obrade, bacaju sumnju na pouzdanost i točnost tih dokaza.

80. Sud primjećuje da je od samog početka postupka podnositelj zahtjeva prigovarao da su uzorci kose i noktiju, te njegove odjeće, uzeti u jednoj sobi i zatim pakirani u drugoj bez njegove nazočnosti (vidi stavak 25. gore). Odbijajući optužbu protiv sebe, podnositelj zahtjeva je tijekom cijelog postupka tvrdio da je dokaze namjestila policija, a da je postupak u kojem su njegovi uzorci uzeti omogućio namještanje dokaza i podmetanje inkriminirajućih tragova (vidi stavke 25., 27. i 33. gore).

81. Vlada je tvrdila da je podnositelj zahtjeva bio nazočan tijekom pakiranja uzoraka, dok je podnositelj zahtjeva tvrdio drugačije. Međutim, spis kaznenog predmeta koji je dostavila Vlada pokazuje da je jedini dokument koji se odnosi na uzimanje uzoraka potvrda policije o privremenom oduzimanju predmeta koja navodi samo da su uzete hlače i majica podnositelja zahtjeva (vidi stavak 13. gore). Spis predmeta ne sadrži nikakav zapisnik o postupku na koji su uzorci bili uzeti od podnositelja i zapakirani za forenzičku analizu, iako članak 75. Zakona o kaznenom postupku traži da se u tom slučaju u zapisnik unese niz detalja (vidi stavak 56. gore). Istina je da je u zahtjevu kojim je policija zatražila forenzičko izvješće navedeno da je novi par rukavica korišten svaki put kad je pakiran drugi predmet (vidi stavak 17. gore), ali zahtjev ne upućuje na zapisnik koji bi podržavao takvu tvrdnju.

82. Stoga se, u nedostatku bilo kakvog relevantnog zapisnika ili na drugi način jasno dokumentiranog postupka za uzimanje i pakiranje forenzičkih uzoraka, navode podnositelja zahtjeva nije moglo razumno odbiti bez temeljitog ispitivanja svih okolnosti u kojima su osporavani dokazi uzeti i zapakirani.

83. U ovom slučaju, navodne nedostatke u prethodnom postupku raspravni sud nikada nije ispitao, usprkos činjenici da je podnositelj zahtjeva tražio da raspravni sud naredi policiji da otkrije imena kriminalističkih tehničara koji su pakirali uzorke i zahtijevao da oni, isto kao i forenzički vještaci koji su izradili forenzičko izvješće, budu unakrsno ispitani na sudu. Dodatno, naveo je imena policijskih službenika koji su uzeli uzorke za forenzičku analizu. Podnositelj je obrazložio svoj prijedlog nužnošću da se rasvijetle okolnosti uzimanja i pakiranja uzoraka, kao i mogućnošću da je došlo do prijenosa tragova s jednog predmeta na drugi, naime s odjeće pljačkaša banke i odjeće podnositelja zahtjeva, te uzoraka njegove kose. Stoga, ne čini se da je dokazni prijedlog podnositelja zahtjeva bio neprikladan, a nema sumnje da je bio dovoljno obrazložen u odnosu na

predmet optužbe. Vjerojatno bi ojačao položaj obrane ili bi čak doveo do oslobađajuće presude za podnositelja zahtjeva da se utvrdilo da je bilo namjernog ili nenamjernog prijenosa i kontaminacije tragova (vidi *Polyakov protiv Rusije*, br. 77018/01, § 34, 29. siječnja 2009.).

84. Raspravni sud je odbio dokazni prijedlog podnositelja zahtjeva, zaključivši da su radnje poduzete u prethodnom postupku dovoljno dokumentirane, iako u stvari nije bilo odgovarajućeg zapisnika o postupku u skladu s kojim su uzorci uzeti i zapakirani. Odbijanjem svih dokaznih prijedloga obrane i prihvaćanjem svih dokaznih prijedloga tužiteljstva, raspravni sud je lišio podnositelja zahtjeva svake praktične prilike da djelotvorno ospori vjerodostojnost dokaza ili se usprotivi njihovoj uporabi.

85. U odnosu na to u kojoj mjeri su se domaći sudovi oslanjali na takve dokaze kad su osudili podnositelja zahtjeva, Sud ističe da zaključci raspravnog suda pokazuju da nije bilo drugih konkretnih i izravnih dokaza koji dokazuju da je podnositelj zahtjeva pljačkaš banke, a da su izjave svjedoka koje se odnose na identitet i opis pljačkaša banke neuvjerljive (vidi stavke 29. i 32. gore). Stoga, jedini dokazi koji stvarno povezuju podnositelja zahtjeva s pljačkašem banke su vlakna s njegove odjeće i vlasi njegove kose nađeni na odjeći koju je nosio pljačkaš banke (usporedi *Erkapić protiv Hrvatske*, br. 51198/08, §§ 85-87, 25. travnja 2013.).

86. Prethodna razmatranja su dovoljna da Sud donese zaključak da je nedostatak bilo kakvog ispitivanja prigovora podnositelja zahtjeva od strane raspravnog suda u odnosu na način na koji su forenzički dokazi uzeti i zapakirani tijekom istrage, a u nedostatku detaljnog zapisnika o tome, stvorio takav postupovni nedostatak na štetu podnositelja zahtjeva da postupak u cjelini nije ispunio zahtjeve poštenog suđenja.

87. Stoga je došlo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije.

II. OSTALE NAVODNE POVREDE KONVENCIJE

88. Podnositelj zahtjeva se također žalio temeljem članka 5. Konvencije, ali bez bilo kakvog daljnjeg obrazloženja.

89. U svjetlu svih materijala koje posjeduje te u mjeri u kojoj su stvari koje su predmet prigovora u njegovoj nadležnosti, Sud smatra da ovaj dio zahtjeva ne upućuje na postojanje bilo kakve povrede Konvencije. Slijedi da je ovaj prigovor nedopušten na temelju članka 35. stavka 3. kao očigledno neosnovan, i da ga treba odbaciti na temelju članka 35. stavka 4. Konvencije.

III. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

90. Članak 41. Konvencije propisuje:

“Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci.“

A. Šteta

91. Podnositelj zahtjeva potraživao je na ime materijalne štete iznos od 547.500,00 hrvatskih kuna (HRK) na ime izgubljene zarade za vrijeme služenja kazne zatvora, 8.410,00 HRK i 2.000,61 EUR s obzirom na nalog za oduzimanje imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i 500.000,00 HRK na ime nematerijalne štete.

92. Vlada smatra da je potraživanje podnositelja zahtjeva pretjerano, neosnovano i nepotkrijepljeno, te da nema uzročne veze između povreda kojima je podnositelj zahtjeva prigovarao i njegovih novčanih potraživanja.

93. S obzirom na činjenicu da je podnositelj zahtjeva samo odredio iznos koji potražuje na ime materijalne štete, a nije dalje obrazložio svoje potraživanje ili dokazao da je na temelju naloga za oduzimanje imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom stvarno provedena ovrha, Sud ne može utvrditi nikakvu uzročnu vezu između utvrđene povrede i navodne materijalne štete; stoga odbija ovaj zahtjev. S druge strane, dosuđuje podnositelju zahtjeva 4.000,00 EUR na ime nematerijalne štete.

B. Troškovi i izdaci

94. Podnositelj zahtjeva također je tražio 10.799,94 HRK za troškove i izdatke nastale pred domaćim sudovima i 7.462,70 HRK za one nastale pred Sudom.

95. Vlada tvrdi da podnositelj zahtjeva nije obrazložio svoj zahtjev za naknadu troškova i izdataka.

96. Prema sudskoj praksi Suda, podnositelj zahtjeva ima pravo na naknadu svojih troškova i izdataka samo ukoliko je dokazao da ih je stvarno i nužno pretrpio i da je njihova visina bila razumna. U ovome predmetu, s obzirom na informacije koje posjeduje i naprijed navedene kriterije, Sud smatra razumnim podnositelju zahtjeva dosuditi iznos od 2.000,00 EUR na ime troškova i izdataka, uz sve poreze koji bi mogli biti zaračunati podnositelju zahtjeva na taj iznos.

C. Zatezna kamata

97. Sud smatra primjerenim da se zatezna kamata temelji na najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke uvećanoj za tri postotna boda.

IZ TIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO

1. *utvrđuje* da je prigovor podnositelja zahtjeva koji se odnosi na pošteno suđenje dopušten, a da je ostatak zahtjeva nedopušten;

2. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije;

3. *presuđuje*

(a) da tužena država treba podnositelju zahtjeva, u roku od tri mjeseca od datuma kada presuda postane konačna u skladu s člankom 44. stavkom 2. Konvencije, isplatiti sljedeće iznose koje je potrebno preračunati u hrvatske kune prema tečaju važećem na dan namirenja:

(i) 4.000,00 EUR (četiri tisuće eura), na ime nematerijalne štete, uvećano za sve poreze koji bi se podnositelju mogli zaračunati;

(ii) 2.000,00 EUR (dvije tisuće eura) na ime troškova i izdataka, uvećano za sve poreze koje bi se podnositelju mogli zaračunati;

(b) da se od protoka naprijed navedena tri mjeseca do namirenja na naprijed navedeni iznos plaća obična kamata prema stopi koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećana za tri postotna boda;

4. *odbija* ostatak zahtjeva podnositelja zahtjeva za pravednu naknadu.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 17. listopada 2013. godine u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

André Wampach
zamjenik tajnika

Isabelle Berro-Lefèvre
predsjednica